

До
Председателя на научно жури
Определено със Заповед № РД-123/
28.05.2019 г. на Ректора на Университет
„Проф. д-р Асен Златаров” гр. Бургас.

РЕЦЕНЗИЯ

НА ТРУДОВЕТЕ НА ДЕЧКО МИТЕВ ИГНАТОВ – ГЛАВЕН АСИСТЕНТ,
ДОКТОР ПО МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ
И СПОРТ В УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – ГР. БУРГАС,
ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕТО В КОНКУРС ЗА „ДОЦЕНТ” ПО
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 1.2. ПЕДАГОГИКА, НАУЧНА
СПЕЦИАЛНОСТ „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО
ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ”

РЕЦЕНЗЕНТ: ПРОФ. МАЛЧО МАЛЧЕВ, ДН

I. Сведения за конкурса.

Конкурсът за „доцент” по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище” е обявен в ДВ бр. 25 от 26 март 2019 г., съобразно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” гр. Бургас.

В конкурса участва един кандидат – гл.ас. д-р Дечко Митев Игнатов.

Основание за написване на рецензията – Заповед на ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” гр. Бургас № РД – 123/ 28.05.2019 година.

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов надлежно е представил изискващите се съгласно чл. 67, ал. (2) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” гр. Бургас необходими документи от които по изискванията на ЗРАРБ на рецензиране подлежат депозираните по конкурса научни трудове на кандидата. Същите покриват минималните изисквания за наукометричните критерии по група от показатели (заведени като справка №13 от заявлението на кандидата за участие в конкурса).

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

➤ Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност на кандидата

Научната продукция на кандидата е представена в списък, който съдържа: монография – 1 (авторска); книга на базата на „докторат” – 1 (авторска); учебни помагала – 2 (авторски); научни публикации – 53, където 11 статии са с импакт-фактор (7 самостоятелни и 4 в съавторство).

По териториален признак трудовете се разпределят, както следва: а) публикувани в чужбина в реферирани научни списания: 8 (авторски – 6, съавторство –

2); б) публикувани у нас в научни реферирани списания: 13 (авторски – 7, съавторство – 6). От всички публикации 4 са отпечатани на английски език и 10 на руски език. Публикациите могат да бъдат открити в годишници на висши училища: на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас: 13; на ШУ „Епископ Константин Преславски“ и др. издания, които са регистрирани в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране на НАЦИД. Част от научните резултати от изследванията на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов са презентирани в програмите на 7 научни конференции: 4 международни и 3 български.

На рецензиране не подлежи *Автореферат на дисертационен труд* на Дечко Игнатов за присъждане на ОНС „доктор“ от 2011 година.

В тематично отношение трудовете на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов изцяло са ориентирани по професионалното направление на конкурса. Условно са обособени от кандидата в две групи с което съм съгласен.

В първа група, обособена като *Публикации по проблемите на методиката на обучение по физическо възпитание и спорт в началното училище*, д-р Дечко Игнатов диференцира разработките си в три основни тематични направления в контекста на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище.

○ *Първото направление е свързано с възможностите за изследване развитието на физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст, нейния контрол и оценка и възможностите за оптимизиране на нейното развитие. Публикациите в това тематично направление отразяват теоретични концепции и резултати от изследователски търсения, обобщени цялостно в представената за рецензиране монография по темата.*

Към това направление се отнасят публикациите: 7, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 28, 42, 44.

○ *Второто направление е свързано с резултати от изследователски търсения за осъвременяване на методиката на обучение по физическо възпитание и спорт и за оптимизиране на двигателната активност на децата от начална училищна възраст. Търси се балансът между традициите и новаторството в процеса на обучение и възпитание на децата, което е основание за разнообразяване и обогатяване на педагогическите методи и средства, прилагани при обучението по физическо възпитание.*

Към това направление кандидата причислява публикациите под номер 10, 21, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 49, 52.

○ *Третото направление представлява актуална интерпретация на игрите и игровия метод на обучение представени в нестандартна образователна среда и нестандартно приложение на обучение при децата от начална училищна възраст. То обхваща публикациите под номер: 12, 14, 24, 19, 20, 25, 26, 27, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 51, 55, 56.*

Във втора група попадат публикации които са ориентирани към превенцията на детското здраве и здравен статус: №№ 3, 23, 48, 50, 53, 54.

IV. Оценка на монографичен труд или равностойни публикации, представени за участие в конкурса за „Доцент“ от кандидата

➤ В съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложение на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент“ /минималните изисквания за

наукOMETричните критерии по група от показатели/ и приложените документи, за основна приемам монографията на д-р Игнатов със заглавието *Превенция на наднорменото тегло и затлъстяване чрез интерактивни методи на обучение в учебния процес по физическо възпитание в началното училище*. ISBN 978-619-7123-90-6, Изд: Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2019. Същата отговаря на приведената в ППЗРАСРБ дефиниция за същността и изискванията към този жанр за научна комуникация. Отпечатана е в обем 223 с., с по 1 800 знака на страница.

Монографичното изследване разкрива възможностите за прилагането на интерактивните методи на обучение в учебния процес по предмета *Физическо възпитание и спорт*, като превенция срещу наднорменото тегло и затлъстяването при децата от ранна училищна възраст.

Разработката е разгърната в три основни части: теоретична, където се анализират 61 автори; методическа компонента и третата определена като експериментална.

Анализите в монографията показват общ световен тренд на повишаване честотата на наднормено тегло при децата. През 2018 г. по данни на Международната работна група по затлъстяване (IOTF), 155 милиона деца по света са с наднормено тегло, а около 45 милиона страдат от затлъстяване. България също попада в групата на страните с висока честота на затлъстяване. Широкото разпространение на детското затлъстяване по света и у нас, поставя въпроса за контрола и управлението му като глобален приоритет на цялото общество, а не само и единствено като задължение на общопрактикуващите лекари и педиатри в дадена страна.

Във втора част на монографията е представен авторски, интегративен и интерактивен двигателен модел за психическо - интелектуално развитие на учениците от начална училищна възраст, като ефикасно средство срещу детското наднормено тегло и затлъстяването.

Моделът е апробиран в две направления: формулиране на двигателно-съревнователните задачи от учителя и второ – самостоятелна формулировка на двигателно-съревнователните задачи от самите деца, по елементи зададени от учителя.

Във връзка с това изследване са разработени и представени двигателно-игрови модели за физическа подготовка. Те са съобразени с етапността и сензитивните периоди в онтогенезиса на двигателните способности при децата от ранна училищна възраст и са изградени от специфични средства, и изискват интерактивни методи на обучение.

В третата част е разработена и представена апробирана ефективна методика за приложението на екипно-съревнователната организация на обучение в учебния процес по физическо възпитание в началното училище. Изведени са изискванията към провеждането на екипно-съревнователната организация на обучението по физическо възпитание, както и методиката за оформяне на двигателно-съревнователните задачи. Посочени са множество примерни двигателно-съревнователни задачи.

➤ **Книга на базата на „докторат“.**

В документите по конкурса гл.ас. д-р Д. Игнатов прилага за рецензиране така наречената книга на базата на докторат /съгласно минималните изисквания по група Г, показател 5 за доцент/, депозирана в COBISS.BG-ID с №1283089636 със заглавие *Сензитивност на физическото развитие, физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст*. ISBN 978-619-7123-70-8. Изд: Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2017. Научен редактор е Мария Терзиева. Книгата е в обем 201 страници. Придружена е с множество таблици, схеми и диаграми.

В книгата се представят резултатите от изследване, което се фокусира върху проблеми свързани с развитието и усъвършенстването на физическата дееспособност и двигателно-координационните способности (моторика) на децата от начална училищна възраст.

Авторът предлага модели за развиване и усъвършенстване на физическата дееспособност и моториката на учениците от начална училищна възраст. Те са апробирани в практиката, като в изследванията са обхванати голям брой деца. Отчита се реално съвременното им състояние в съответствие с биологично предопределените сензитивни периоди на тяхното развитие.

Във втората част на монографията са представени методическите аспекти свързани с подробния анализ от изследванията на физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст. Анализът се базира на изследвания по общо 10 теста, които отговарят съобразено с на изискванията за надеждност и достоверност.

Въз основа на проведените констатиращи изследвания на количествените и качествени показатели, характеризиращи развитието на физическата дееспособност и моториката, е изградено проучването на възрастовата динамика в развитието на физическите качества на децата от начална училищна възраст. Открити са точно сензитивните периоди в развитието на всяко физическо качество съобразно полът и възрастта на изследваните.

В разработените модели за физическа подготовка в синтезиран вид са включени рационални средства и методи за развиване на физическите способности на децата от начална училищна възраст. Те представляват нормативна основа за контрол и оценка на степента на развитие на физическата дееспособност на учениците през периода 7-10 годишна възраст. Ефективността на представените модели се оценява с метода на експертната оценка и метода SWOT-анализа.

Въз основа на представените модели Д. Игнатов разработва нормативи за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст оценявани по пет степенна скала. Нормативите са апробирани в практиката и притежават висока степен на надеждност и достоверност.

В съответствие с предложената авторска нормативна база е разработена документация за отчитане динамиката в развитието на физическите качества на децата от начална училищна възраст, която трябва да съпровожда децата във всички етапи на училищното образование в Република България.

В заключение по т. IV. от настоящата рецензия си позволявам да оценя, че рецензираната монография и книга притежават необходимите научни достижения, които са отбелязани и от рецензентите на въпросните издания /приложени са към документите по конкурса/, а също така и в научните приноси на кандидата, които следват по-нататък.

V. Оценка на дидактичните публикации, представени за участие в конкурса за „Доцент” от кандидата

Съгласно минималните изисквания по ППЗРАС, група Е, показатели 20 и 21, тук ще представя две издания на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов:

➤ *Профилактика на спортния травматизъм в началното училище. Методическо помагало, ISBN: ISBN 978-619-7123-87-6, Изд. Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас, 2019.*

Актуалността на тематиката е безспорна и непреходна. Отличава се с определен правен резонанс и социална значимост в контекста на изискванията за здравословни и безопасни условия на специфичния труд на ученика.

VII. Методическото ръководство е разработено въз основа на задължителните изисквания за безопасност при обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище. Разглеждат се въпроси свързани с травматологията от медицинска гледна точка, изяснява се понятието спортен травматизъм.

Представена е класификация на уврежданията при спортна двигателна активност в началното училище. Анализирани са причините за възникване на травматичните увреждания. Разгледано е и поведението на учителя при тяхното възникване. Изяснено е какво трябва да прави учителя при инциденти в такива ситуации.

В методическото помагало е отделено внимание и на друг важен въпрос – същност и етиология на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания. Подробно е описана тяхната класификация, както и профилактиката на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания. Представена е ефективна методика за лечение на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания чрез корекционно-компенсаторна гимнастика.

Методическото помагало е еднакво полезно както за учителите, така и за родителите за осигуряване на профилактика и превенция на спортния травматизъм при битови условия и свободното време на децата в ежедневието и уикенд дейностите.

➤ *Нормативи за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на децата от начална училищна възраст* е другото методическо помагало разработено от кандидата. Издадено е от Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас през 2019 г. с ISBN 978-619-7123-86-9.

В методическото помагало са разгледани същността и характеристиката на физическото и функционално развитие на децата от начална училищна възраст. Представени са конкретни модели с подходящи средства и методи за развитието на физическите качества на децата от 7-10 годишна възраст. В помагалото са представени авторски модели за оценка и контрол на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст, както и подходяща документация за нейния контрол от медицинските лица, учителите и родителите.

Представените две методически книги /ръководство и помагало/, авторски разработки на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов, се отличават с подчертана методическа и приложно ориентирана педагогическа стойност за ежедневието на началните учители. Нещо повече – те могат да бъдат отнесени към курикулума на средното образование и по-точно към общообразователната подготовка и изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за Основна степен – начален етап.

VI. Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).

От приложената справка за цитирания на Д. Игнатов в научни издания е видно, че са забелязани общо 20, с които кандидата покрива минималните изисквания по ППЗРАС, група Д, показатели 12, 13 и 14. След като се запознах с цитираните трудове и научния авторитет на съответните носители /годишници на ВУ, различни томове и списания – 11 отечествени и 9 чуждестранни /2 гръцки и 7 руски/, оценявам публикационния имидж на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов като достатъчно авторитетен на сегашният му етап на академично развитие.

VII. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност, вкл. научно ръководство на студенти и специализанти

➤ Осигуряването на аудиторната натовареност – 543 часа, по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на катедра „Педагогика и методика на обучението“ е съгласно справка от проф. д-р Румяна Папанчева – ръководител на катедрата с Изх.№ 1918/09.05.2019 г. Справката е надлежно потвърдена от ректора на университета проф. д-р Магдалена Миткова.

➤ Справката за учебно-методическата и преподавателската дейност – Рег. № 1919/09.05.2019 г. разкрива активността на кандидата, която се изразява в разработване на учебни програми: за ОКС „бакалавър“ – задължителни дисциплини 3 броя и 3 броя избираеми учебни дисциплини; за ОКС „магистър“ 4 задължителни и 4 избираеми дисциплини. Кандидатът има разработена и една учебна програма по дисциплината „Методика на обучението по физическо възпитание“ за специалността *Начална училищна педагогика* (СДК) към ДКПРПС.

Преподавателската си натовареност гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов реализира в дисциплините: *Методика на обучението по физическо възпитание; Педагогическо хоспитиране; Еднодневна педагогическа практика; ПДПП; Практикум „Ученически отдих“; Практикум „Детски отдих“ и „Социална рехабилитация и практикум сред природата.*

Гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов е бил научен ръководител на 4 дипломанти, които успешно са защитили своите дипломни работи за периода от 2012 до 2019 година.

Кандидатът активно и ползотворно работи със студенти участници в поредица научни сесии: 2009 г.; 2011–2012 г.; 2012 г. Поименно студентите и техните тематични разработки са посочени детайлно в приложен списък към документацията по конкурса. В раздел III. на списъка са цитирани 8 съвместни публикации със студенти в научен форум „Образование и технология“, 2014–2015 г.

За участието си в конкурса кандидатът представя участие в научно-изследователски проекти към НИС, както следва:

- Като ръководител договор – един проект;
- Като член на научни екипи – 4 проекта.

VIII. Справка за приносите в научната продукция

В научната продукция на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов могат да се изведат редица приноси моменти, които по моя преценка могат да се сведат до следното:

1. Изяснени са в нов план някои основни понятия, които обясняват същността и характеристиката на физическата дееспособност и моториката като единен процес.

2. Разкрити са съвременните характеристики на физическото и функционално развитие на децата от начална училищна възраст, както и сензитивността в тяхното развитие в условията на днешните социални реалности. (Публикации № 2, 13, 17, 18, 22, 24).

3. Приложен е авторски модел за изследване на качествена характеристика в развитието на двигателните способности на децата от начална училищна възраст. (Публикации № 2, 11, 13, 15, 28).

4. Предложен е интегративен, интерактивен двигателен модел за психическо-интелектуално развитие на учениците от начална училищна възраст.

Представен е нестандартен подход за развитие на детското двигателно мислене. (Публикации № 3, 29, 31, 33, 36).

5. Разработен е нестандартен подход в приложението на подвижните и щафетни игри, като метод за комплексно въздействие, в условията на екипно-съревнователна организация на обучение в учебния процес. (Публикации № 3, 43, 49,).

6. Извършен е подробен анализ на причините и факторите пораждащи травматични увреждания при обучението по физическо възпитание и спорт в начална училищна степен. (Публикации № 5, 23, 48).

7. Предложени са методически указания за приложението на интерактивен, двигателно-игрови модел за развиване на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст. (Публикации № 3, 34, 38).

8. Предложени са методически решения за приложение на подвижните игри като специфично средство и метод за развиване и формиране на двигателни умения и навици при обучението по физическо възпитание в началното училище. (Публикации № 18, 20, 30, 40).

9. Изготвена е апробирана методика за превенция на спортния травматизъм при обучението по физическо възпитание в началното училище. (Публикации № 5, 23).

10. Предложени са практико-приложни нормативи за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст. (Публикации № 1, 2, 3).

11. Разработена е документация за отчитане физическата дееспособност на учениците от 7 до 10 години. (Публикации № 2, 3).

12. Предложена е ефективна методика за приложението на екипно-съревнователната организация на обучение в учебния процес по физическо възпитание в началното училище. Представени са интерактивни задачи за обучение във всички основни ядра от програмата по физическо възпитание в начален курс. (Публикации № 3, 10).

13. Предложен е практически модел за превенция на наднорменото тегло и затлъстяването при децата от начална училищна възраст. (Публикации № 5, 50, 53, 55).

14. Представен е нестандартен подход за приложението на биографичния метод като дискусия и биографично изследване на студентите. (Публикация № 35).

IX. Критични бележки и препоръки

1. Времевият обхват на анализа на проблемите по които работи д-р Дечко Игнатов трябва да се разшири с проучване на повече публикации от последните 10–15 години.
2. Кандидатът, в бъдещите си научни търсения да промени някои свои концепции, като насочи вниманието си към проблемите произтичащи от последната законова промяна и въведените държавни образователни стандарти /ДОС/.
3. Считаю, че са налице резерви д-р Дечко Игнатов да разшири своите научни контакти, както в България, така и в чужбина, за което университетското ръководство ще намери възможности за съответното финансиране.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов е ценен и ерудиран специалист в педагогиката и спортната педагогика. Ползва се с авторитет сред академичната общност на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” и други висши училища с педагогически профил у нас и в чужбина. *Със своите научни разработки отговаря на*

задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за академичната длъжност „доцент“.

В рецензираните научни трудове на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов не се съдържат текстове, които да противоречат на чл. 67 (1), т.5. от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, глава трета, раздел III.

Научните и педагогическите достойнства на гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов, и наукометричните характеристики на публикационната му дейност, изложени в настоящата рецензия ми дават достатъчно основание да предложа на Уважаемите членове на научното жури кандидатът да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище“ – обявен в ДВ бр. 25 от 26 март 2019 г.

25.06.2019 г.
Гр. Шумен

Подпи
/проф. Малчо Малчев пн/

РЕЦЕНЗИЯ НА ПРОФ. МАЛЧО МАЛЧЕВ ПН

I. Общи данни за конкурсът

Конкурсът за „доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище“ – обявен в ДВ бр. 25 от 26 март 2019 г., съгласно и в условията по които се разпределят академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас.

И конкурсът улеснява само кандидат – гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов.

Кандидатът за академична длъжност – Златаров на работи във Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас № 194 – 114 ДВ бр. 26 от 2019 година

II. Обща оценка на предметите на конкурсното участие

За участие на в конкурсът гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов представя изследваните от съдебния състав (Учб. Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, публикувани документи от които по изследването на ДАРБ са рецензирани ползвайки документите по същото място трудове на кандидата. Същите покриват минималните и специфични за наукометричните критерии по група от академични длъжности, вгра сирикс 201) от изследването на кандидата за участие в конкурсът

III. Оценка на научните трудове на кандидата за академична длъжност

Обща характеристика на научната продукция и публикационна дейност на кандидата

Научната продукция на кандидата е представена в следващата таблица: монография – 1 (авторска глава на бляга на „доцент“) – 1 авторска глава, учебни помагала – 2 (авторски научни публикации) – 32, научни статии за академичност (7 самостоятелни и 3 в съавторство)

По критерията на научните трудове се разглеждат, които следва да публикувани в чужбина в международни научни списания и авторски – в авторски